

SENTÈNCIA

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, el 17 de març del 2016.

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY, i els magistrats M.I. Sr. Vincent ANIÈRE i M.I. Sr. Carles CRUZ MORATONES, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- Per escrit de data 25-09-2012, la representació processal del Sr. J.M.J.P., va presentar davant de la Batllia, demanda a tramitar pel procediment ordinari, contra la societat SOCIEDAD ANONIMA A.G.A. (UNIPERSONAL), en reclamació de la quantitat de 12.020,24.-euros en concepte de dues compravendes d'accions, i els interessos legals a partir de la contesta, més les costes judicials inclosos els honoraris d'advocat i de procurador.

II.- La representació processal de la societat SOCIEDAD ANONIMA A.G.A. (UNIPERSONAL), es va oposar a la demanda formulant a títol principal una excepció peremptòria de manca de legitimació activa, i subsidiàriament sobre el fons, va sol·licitar la seva total desestimació, amb imposició de les costes judicials a l'agent.

Les parts van replicar i duplicar, mantenint les seves pretensions, i després que s'hagin practicat les proves, van degudament formular els seus escrits de conclusions.

III.- Per Sentència de data 25-03-2015, l'Hble. Tribunal de Batlles, Secció Civil, va decidir: "Primer.- *Desestimar l'excepció de manca de legitimació activa promoguda per la representació processal de la societat SOCIEDAD ANÓNIMA A.G.A. (UNIPERSONAL).*

Segon.- *Estimar íntegrament la demanda articulada pel Sr. J.M.J.P. contra la SOCIEDAD ANÓNIMA A.G.A. (UNIPERSONAL), condemnant-la a pagar al demandant la quantitat total la quantitat de 12.020,24.-€, quantitat que haurà de ser majorada dels interessos legals a comptar de la data de la contesta a la demanda, i així mateix procedeix imposar a la condemnada la totalitat de les costes judicials ocasionades, inclosos els honoraris d'advocat i procurador, a acreditar en període d'execució de sentència."*

IV.- Contra aquesta resolució ha interposat recurs d'apel·lació la representació processal de la societat SOCIEDAD ANONIMA A.G.A. (UNIPERSONAL), demanant la seva revocació tot i estimant la seva excepció de manca de legitimació activa i subsidiàriament desestimant les pretensions de l'agent, i amb la imposició de les costes processals causades en la primera i en la segona instància, incloent dins d'elles els honoraris d'advocat i de procurador.

La representació processal del Sr. J.M.J.P., demana la seva confirmació íntegra amb imposició de les costes de segona instància a la part recurrent.

V.- Per Aute d'aquesta Sala de data 22-12-2015, es va decidir no donar lloc a la pretensió probatòria adduïda per la representació processal de la societat SOCIEDAD ANONIMA A.G.A. (UNIPERSONAL), mitjançant

l'escrit de conclusions en tràmit de conclusions, consistent en adjuntar unes fitxes extretes del Registre de societats del Govern.

Ha actuat com a magistrat ponent el M.I. Sr. Vincent ANIÈRE.

FONAMENTS DE DRET

I.- Per poder resoldre el present recurs, cal en primer lloc exposar de manera cronològica els elements aportats per les parts en autes tot i diferenciant les dues societats les accions de les quals es reclama el pagament.

E., SA,

- Al mes d'agost del 1992, es va procedir a la constitució de la societat E., SA, essent els socis fundadors el Sr. J.D. (accions 1 a 66), la Sra. M.R.P. (acció 67) i la SOCIEDAD ANONIMA A.G.A. (accions 68 a 100).

- el 09-01-1998, els Sr. J.D. i la Sra. M.R.P. van vendre 54 accions (14 a 67) al Sr. M.L.M.B. el qual en va vendre 10 (58 a 67) a la societat N., SA, però en data 03-05-1999 va comprar-ne 13 altres (accions 1 a 13).

- en data 30-03-1998, segons el contracte privat aportat, el Sr. M.L.M.B. va prometre irrevocablement vendre a la SOCIEDAD ANONIMA A.G.A. 54 accions (nº 14 a 67) de la societat E., SA, pel preu total de 8.100.000 pessetes, preu que la part venedora va confessar haver rebut abans de l'acte, les parts acordant que l'escriptura definitiva s'atorgaria "tan bon punt com sigui possible".

- el 24-11-1998, i segons escriptura nº 126 atorgada davant del Notari, J.E.C., la societat N., SA, representada pel avui demandant, Sr. J.M.J.P. va comprar al Sr. M.L.M.B., 10accions (nº 58 a 67) de la societat E., SA, pel preu total de 1.500.000 pessetes, preu que la part venedora va confessar haver rebut abans de l'acte i fora la presència del Notari, renunciant a l'excepció *non numerata pecunia*, essent precisat que l'escriptura de compra-venda havia de tenir lloc a partir del moment en què ho permeti la legislació específica.

- el 13-04-2010, i segons escriptura nº 658 atorgada davant del Notari, J.E.C., la societat N., SA, representada pel Sr. A.V. va vendre a la societat SOCIEDAD ANONIMA A.G.A. (UNIPERSONAL), representada pel Sr. V.D.R., 10 de les 100 accions (nº 58 a 67) de la societat E., SA, pel preu total de 9.015,82.-euros rep en el mateix acte mitjançant xec bancari nº1107960-0 de X. SA.

T., SA

- Al mes de juliol del 1998, es va constituir la societat T., SA, els socis fundadors són el Sr. M.L.M.B. (accions 1 a 57), la SOCIEDAD ANONIMA A.G.A. (accions 58 a 90) i la societat N., SA (10 accions).

- en data 30-08-1999, segons l'escriptura privada aportada, la societat N., SA, representada pel Sr. J.M.J.P. va prometre vendre a la societat SOCIEDAD ANONIMA A.G.A. 10 accions (Nº 91 a 100) de la societat T., SA, pel preu de 500.000 pessetes que la part prometent venedora va confessar haver rebut de la compradora, renunciant a l'excepció *non numerata pecunia*, essent precisat que l'escriptura de compra-venda havia de tenir lloc a partir del moment en què ho permeti la legislació específica.

És de precisar que el Sr. J.M.J.P. va reconèixer en la seva confessió en judici que havia realitzat aquest document i que l'havia firmat (folis 155 i 233).

- en data 13-04-2010, i segons escriptura nº 659 atorgada davant del Notari, J.E.C., la societat N., SA, representada pel Sr. A.V. va vendre a la societat SOCIEDAD ANONIMA A.G.A. (UNIPERSONAL), representada pel Sr. V.D.R., 10 de les 100 accions (Nº 91 a 100) de la societat T., SA, pel preu total de 3.005,06.-euros rep en el mateix acte mitjançant xec bancari nº1107961-1 de X.

No es discuteix que segons, contracte privat del 17-05-2010, la societat N., SA, va vendre al Sr. J.M.J.P., les referides accions comprades per ella el 13-04-2010. Aquest contracte precisa que la societat N., SA, té pendent de cobrar de la societat SOCIEDAD ANONIMA A.G.A. (UNIPERSONAL) un deute de 12.020,24.-euros restant per la venda de les seves participacions en les societats T., SA, i E., SA, però que *“la referida suma no té cap incidència en el preu de compravenda pactat per les accions de N.”*.

Finalment, per correu de data del 16-06-2011, la societat N., SA, va indicar al Sr. J.M.J.P., en relació al deute de la societat SOCIEDAD ANONIMA A.G.A. (UNIPERSONAL), que no havia rebut cap pagament i que en mèrit de l'escriptura de compravenda del 17-05-2010, li cedia les accions de reclamació pel referit deute per tal de reclamar-ho.

El tribunal ha donat lloc a les pretensions de l'agent al considerar que, en primer lloc aquest darrer tenia legitimació activa, i en segon lloc sobre el fons, que no s'havia acreditat el pagament de les accions per part de la defenent i tampoc que la societat N., SA, només hauria sigut el titular formal de les accions pel compte de la defenent.

II.- El recurs de la societat SOCIEDAD ANONIMA A.G.A. (UNIPERSONAL) es fonamenta en l'afirmació que el Tribunal ha fet una incorrecta valoració de les proves i li ha imposat proves fins a límits desorbitant sense copsar que és ella l'autèntic propietari de les accions des d'abans del 2010 i que va existir un contracte de fidúcia. Els arguments revocatoris són en essència els següents: 1) el pagament del preu de les accions de la societat T., SL, fou confessat rebut en l'escriptura del 30-08-1999 firmada pel propi Sr. J.M.J.P. i la societat N., SA, no podia pretendre rebre el preu una segona vegada l'any 2010; 2) Per tant, aquesta no podia transmetre cap crèdit al Sr. J.M.J.P. qui no pot anar en contra dels seus propis actes; 3) els notaris i la llei d'inversió estrangera del 2008 exigeixen que es faci constar en l'acta el mitjà de pagament emprat i per això que es van emetre els xecs mencionats en l'escriptura d'abril 2010 i 4) la societat N., SA, només va adquirir la titularitat formal de les accions de la societat E. pel compte de la societat SOCIEDAD ANONIMA A.G.A., i no va pagar mai cap preu i 5) per tant, el tribunal podia prendre en consideració la prova de presumpcions.

III.- Cal començar per la qüestió de la legitimació activa, ja que la part defenent i ara recurrent torna a formular sense però proposar cap argument específic per rebatre l'argumentació del tribunal al respecte.

L'argument que va fonamentar la formulació de l'excepció de legitimació activa per part de la defenent era que, atès el fet que la societat N., SA, no tindria cap acció de reclamació derivada de les escriptures del 13-04-2010, res hauria pogut cedir al Sr. J.M.J.P.

Però, la legitimació activa *ad causam* es pot definir com la possibilitat, en un determinat procés, de formular pretensions en relació al dret litigiós i pel fet de ser titular de dit dret. En un cas on la titularitat del dret és precisament la qüestió de fons del plet, resoldre la qüestió de la legitimació activa no pot ser de dir si l'agent és realment titular del dret de crèdit del qual reclama el reconeixement, sinó de determinar si ha acreditat les condicions que permeten presumir que pot reivindicar aquest dret per formar part aquest del seu patrimoni personal.

En el present cas, el demandant havent acreditat la cessió efectuada a favor seu de l'invocat dret de crèdit de la societat N., SL, mitjançant la cessió d'accions realitzada al seu favor, és amb bon criteri que el Tribunal ha considerat que calia desestimar l'excepció peremptòria de legitimació activa.

Una altra cosa és determinar si s'ha acreditat la efectivitat del crèdit reclamat.

IV.- Justament, i pel que fa a la societat T., SL, considera la part recurrent que no si li pot exigir una prova addicional al pagament de les accions per part seva ja que la prova de dit pagament ressurt de l'escriptura de 1999.

Es veu que existeixen dues escriptures incompatibles en relació a la qüestió del pagament, és a dir, d'una part, la del 30-08-1999 (escriptura privada de promesa de compravenda per part de la societat N. a la societat A.G.A. pel preu de 500.000 pessetes), i d'altra part, la del 13-04-2010 (escriptura de venda a la societat A.G.A., atorgada davant de Notari, pel preu total de 3.005,06.-euros).

Però, hem de tenir en compte que la versió de la part defenent es recolza sobre la consideració que el pagament esmentat en l'acte del 2010 seria simulat doncs només correspondria la necessitat de justificar front al notari i a l'administració d'un pagament.

És veritat que el Sr. J.M.J.P. va reconèixer en la seva confessió en judici que havia realitzat aquest document del 1999 i l'havia firmat, i que en dit acte la societat N., representada pel mateix Sr. J.M.J.P., va confessar haver rebut el preu.

Nogensmenys, cap raó objectiva existeix per donar més valor a les afirmacions de l'acte privat del 1999 a les de l'acte autèntic del 2010.

La presumpció de pagament que va fer néixer el reconeixement contingut en l'acte del 1999 es va trobar destruïda per l'escriptura de 2010 que afirma que és en el moment del seu atorgament que es fa el pagament, afirmació inconciliable amb un pagament anterior de les mateixes accions.

En el mateix ordre d'idees, la part recurrent invoca la doctrina dels actes propis. Ja hem pogut precisar en varies ocasions que la doctrina dels actes propis ("*venire contra proprium actum non valet*"), fonamentada en la necessitat de protecció de la bona fe i la confiança en les relacions jurídiques, significa que ningú pot fer valer una pretensió que contradigui la conducta pròpia observada amb anterioritat i suposa una prova concloent i segura que l'autor d'un acte el va realitzar amb la finalitat de crear, modificar o extingir una relació jurídica de manera que no es pot tornar enrere del que va fer. En el nostre cas, l'actuació de les parts no permet considerar l'existència d'una voluntat per part de la societat N., SA, de renunciar al pagament. A més, al firmar l'escriptura del 2010, la societat recurrent també hauria anat en contra dels seus propis actes doncs es compromet en dit acte a pagar i remet xecs per fer-ho, el que és contradictori amb els seus actes de 1999 on va afirmar haver pagat el preu.

Així les coses, no pot pretendre la societat SOCIEDAD ANONIMA A.G.A. (UNIPERSONAL) invocar les mencions de l'acte del 1999 el qual tampoc correspondria a la realitat.

Per conseqüent, s'havia d'aplicar el principi general segons el qual pertany a la persona que al·lega haver pagat el deute de justificar-ho (Digest 22,3,25-2), i força és de constatar que no ha provat haver pagat en 1999 i que cap document (rebut, transferència bancària, copis xecs...) acredita el pagament efectiu.

Per acabar, s'ha d'afegir que en els actes del 2010, es va mencionar el pagament de les accions mitjançant xecs bancaris i que al respecte d'aquests xecs, el Sr. A.V., el legal representant de la societat N., SA va testificar que el mateix dia 13-04-2010, el Sr. M., representant "d'A."

(s'entén que es tracta de la societat demandada), al sortir de la notaria li “*va agafar físicament de les mans*” i que el preu no s'ha percebut mai per part de la seva societat.

En tals condicions aquest aspecte del recurs no pot reeixir.

V- Quant a les accions de la societat E., SA, a l'existència d'un contracte de fidúcia, i a l'argument que el tribunal podia prendre en consideració les proves de presumpcions, s'ha de precisar que la prova de presumpcions requereix que s'acrediti un enllaç precís i directe entre el fet base (afirmació base) i aquell fet que es tracta de demostrar o inferir (afirmació presumpta) el qual passa a constituir una certesa a efectes del procés.

En el nostre cas, fins i tot essent conscient que el contracte de fidúcia no exigeix cap requisit de forma especial (vg. TSJC 19/98), compartim el criteri del tribunal que no s'ha acreditat que aquesta titularitat de la societat N., SA, era solament a títol de fidúcia (es tractaria d'una fidúcia en la seva modalitat fidúcia *cum amico*, és a dir que implica la transmissió del domini del bé donat per a complir unes finalitats que cerquin protegir els interessos del fiduciant).

L'afirmació base, segons sosté la part defenent en el seu escrit de conclusions en primera instància, seria la manca de pagament de cap preu per la societat N., SA, l'any 1998 (contràriament al reconeixement contingut en l'acte), unida a la prèvia cessió per part del Sr. M.L.M.B. a la societat A.G.A. Però, aquestes afirmacions són insuficients per a fonamentar la prova per presumpcions de l'existència d'un contracte de fidúcia entre la societat N., SA, i la societat SOCIEDAD ANONIMA A.G.A. (UNIPERSONAL) en relació a les 10 accions litigioses.

A més, cal prendre en compte que ni la societat N., SA, ni el Sr. J.M.J.P. van ser parts a l'acte del 30-03-1998, en el qual el Sr. M.L.M.B. (essent precisat que no s'ha interessat una prova testifical en relació al

mateix) va prometre vendre a la SOCIEDAD ANONIMA A.G.A. 54 accions (incloses les 10 que ens concerneixen).

Finalment, si de l'estudi dels diferents contractes obrant en autes es permet constatar un entrellaç de relacions contractuals i compravendes successives i creuades, el mateix pot donar lloc a diverses interpretacions i és insuficient per superar el nivell de les suposicions i constituir una presumpció suficient per a acreditar la versió de la part defenent .

VI- Pel que fa a les costes d'aquesta alçada, la desestimació íntegra del recurs justifica la seva imposició al recurrent vençut.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

Desestimar el recurs interposat per la representació processal de la societat SOCIEDAD ANONIMA A.G.A. (UNIPERSONAL), contra la Sentència de l'Hble. Tribunal de Batlles de data 25-03-2015, que confirmen íntegrament.

Imposar a la societat SOCIEDAD ANONIMA A.G.A. (UNIPERSONAL), les costes judicials de segona instància.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. President de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-